

Sygn. akt I C 268/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Wojciech Modrzyński

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Dorota Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2019 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa W. N.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda W. N. kwotę **32.000 zł (trzydzieści dwa tysiące złotych)** wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29 listopada 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę **13.720 zł (trzynaście tysięcy siedemset dwadzieścia złotych)** tytułem skapitalizowanej renty za okres od 9 sierpnia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 marca 2019 roku do dnia zapłaty
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda miesięczną rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości **300 zł (trzysta złotych)** począwszy od 1 lutego 2019 roku płatną do 10 każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,
- 4) oddala powództwo w pozostałym zakresie
- 5) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę **1.463 zł (tysiąc czterysta sześćdziesiąt trzy złote)** tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
- 6) kosztami postępowania od uiszczenia których zwolniony był powód obciąża Skarb Państwa
- 7) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę **2.616 zł (dwa tysiące sześćset szesnaście złotych)** tytułem nieuiszczonych kosztów procesu

SSO Wojciech Modrzyński

IC 268/19

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w Toruniu wpłynął pozew W. N. przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 32.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 29 listopada 2016 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwoty 25.800 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia

29 listopada 2016 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia. Ponadto powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania z uwzględnieniem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego pozwu powód wskazał, iż w dniu 9 sierpnia 2016 roku w miejscowości P. kierujący pojazdem marki V. o nr rej. (...) Ł. W. doprowadził do zderzenia z pojazdem marki C. (...) o nr rej. (...), którego kierowcą był powód. W wyniku wypadku powód doznał obrażeń ciała. Sprawca wypadku Ł. W. posiadał obowiązkowe ubezpieczenie kierowców w zakresie OC w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Powód działając przez pełnomocnika (...) S.A. w L. wystąpił do (...), pismem z dnia 28 października 2016 roku, ze zgłoszeniem szkody, żądając wypłaty 28.000 zł zadośćuczynienia oraz 41,76 zł z tytułu kosztów leczenia oraz kwotę 4032 zł z tytułu zwrotu kosztów opieki sprawowanej przez osoby trzecie. W odpowiedzi, po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, decyzją z dnia 9 stycznia 2017 roku pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki wypadku i wypłacił pozwanemu bezsporną kwotę 8048 zł. W dniu 13 stycznia 2017 roku powód odwołał się od powyższej decyzji. Decyzja z dnia 23 stycznia 2017 roku (...) odmówiło wypłaty żądanego roszczenia.

W wyniku wypadku powód doznał złamania panewki stawu biodrowego. W szpitalu przebywał od 9 sierpnia 2016 roku do 13 września 2016 roku. U powoda zastosowano leczenie zachowawcze: wyciąg bezpośredni za guzowatość piszczeli, wyciąg nadkostkowy, wykonano badanie TK i zastosowano profilaktykę przeciwzakrzepową. Powód został wypisany do domu z zaleceniami oszczędnego trybu życia, odciążania kończyny i chodzeniem przy użyciu dwóch kul łokciowych. Do chwili obecnej powód nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować, chodzić i wymaga opieki osób trzecich. Nadal porusza się o kulach. Doznane w wypadku obrażenia znacząco wpłynęły na poziom życia powoda. W ocenie pełnomocnika powoda kwota 32.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do stosunków majątkowych społeczeństwa, zrekompensuje powodowi doznaną krzywdę i będzie dla niego odczuwalna ekonomicznie. Pełnomocnik powoda wskazał także, iż dochodzoną pozwem kwotę 25.800 zł z tytułu odszkodowania za koszty leczenia składa się koszt operacji wymiany stawu biodrowego. Skutkiem obrażeń doznanych przez powoda w wypadku jest konieczność przeprowadzenia operacji wstawienia endoprotezy stawu biodrowego. Powód został zakwalifikowany na taki zabieg, jednakże czas oczekiwania w Narodowym Funduszu Zdrowia na przeprowadzenie takiej operacji wynosi 5 lat. W tej sytuacji powód będzie zmuszony wykonać ją prywatnie. Koszt takiego zabiegu wynosi 25.800 zł. Termin naliczenia odsetek pełnomocnik pozwanego rozpoczął po upływie 30 dni od dnia zawiadomienia pozwanego o szkodzie. W tym bowiem terminie Zakład (...) zobowiązany był do naprawienia szkody.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu swego stanowiska pełnomocnik pozwanego wskazał, iż pozwany uznał swoją odpowiedzialność za skutki wypadku, w którym poszkodowany został powód. W ramach postępowania likwidacyjnego powodowi wypłacono kwotę 8000 zł zadośćuczynienia. Wysokość zadośćuczynienia wynikała z niewielkiego 7% uszczerbku na zdrowiu, wieku poszkodowanego oraz stopnia cierpień fizycznych i psychicznych z tym związanych. W tej sytuacji żądanie powoda jest, zdaniem pozwanego, rażąco wygórowane. Nie ma bowiem oparcia w rozmiarze krzywdy powoda. Dla ugodowego zakończenia procesu pozwany zaproponował ustalenie zadośćuczynienia na poziomie 15.000 zł.

W ocenie pozwanego brak jest również podstawy do zapłaty kwoty 25.800 zł, bowiem powód nie poniósł uszczerbku majątkowego w takiej wysokości. Tym samym nie wystąpiła szkoda, co oznacza brak podstawy do wypłacenia odszkodowania w żądanej wysokości. Pozwany podkreślił, iż w jego ocenie powód w żaden sposób nie wykazał, aby przeprowadzenie zabiegu wstawienia endoprotezy nie mogło odbyć się w ramach procedury NFZ.

Pismem z dnia 30 stycznia 2019 roku powód rozszerzył żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie od pozwanego łącznie kwoty 92.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę związaną z następstwami wypadku z dnia 9 sierpnia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie licznymi od kwoty 32.000 zł od dnia 29 listopada 2016 roku do dnia zapłaty oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 60.000 zł od dnia następnego po dniu doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego żądanie pozwu. Ponadto powód wniósł o zasądzenie kwoty 13.720 zł z tytułu skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 9 sierpnia 2016 roku do dnia 31 grudnia

2018 roku wynikającej z potrzeby pomocy osoby trzeciej w czynnościach codziennych z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia następnego od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pisma rozszerzającego pozew oraz zasądzenie miesięcznej renty w kwocie 300 zł płatnej do 10-ego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat. Jednocześnie pełnomocnik powoda wystąpił o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Toruniu.

Na rozprawie w dniu 5 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy w Toruniu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Toruniu według właściwości.

W odpowiedzi na pismo rozszerzające żądanie pozwu pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa także w rozszerzonym zakresie. Zdaniem strony pozwanej rozmiar krzywdy i zakres odczuwanych przez powoda cierpień i brak perspektyw na poprawę stanu zdrowia nie zmieniły się od momentu wniesienia pozwu w omawianej sprawie. Nie została ujawniona nowa krzywda, która wpływałaby na zwiększenie rozmiaru zadośćuczynienia dochodzonego przez powoda. W tej sytuacji, kwotę dochodzoną pozwem, powód oceniał jako dającą mu satysfakcję za doznaną krzywdę, naprawiającą doznaną szkodę. Zatem brak jest podstawy do zwiększania zadośćuczynienia.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 9 sierpnia 2016 roku w miejscowości P. kierujący samochodem osobowym marki V. nr rej. (...) Ł. W. doprowadził do zdarzenia z pojazdem marki C. (...) o nr rej. (...), którego kierowcą był W. N.. Po wypadku powód został przetransportowany helikopterem do Wojewódzkiego Szpitala (...) w T. na Oddział Ratunkowy.

Dowód: okoliczność niesporna

U powoda zdiagnozowano złamanie panewki stawu biodrowego lewego. Tego samego dnia powód został przewieziony na Oddział (...) Urazy szpitala. Powód został zakwalifikowany do leczenia zachowawczego. Powodowi założono wyciąg bezpośredni za guzowatość piszczeli i wyciąg nadkostkowy. W szpitalu powód przebywał do 13 września 2016 roku. W trakcie leczenia rozpoczęto u powoda rehabilitację polegającą na usprawnieniu powoda. Został wypisany do domu w stanie ogólnym i miejscowym dobrym z zaleceniem oszczędnego trybu życia, odciążaniem lewej kończyny poprzez chodzenie przy pomocy dwóch kul łokciowych, kontynuacją ćwiczeń rehabilitacyjnych i wizytami w poradni ortopedycznej.

Dowód: karta leczenia informacyjnego ze szpitala k- 19

W chwili wypadku powód miał 54 lata. Przed wypadkiem był osobą sprawną. Wraz z żoną M. N. wspólnie chodził a spacerować, zakupy, chętnie tańczyli. Po powrocie ze szpitala powód przez pierwsze dwa tygodnie nie wychodził z domu. Przez cały czas ma problemy z poruszaniem się. Chodzi wyłącznie o kulach. Podczas pobytu w szpitalu schudł 17kg.

Dowód: zeznanie M. N. złożone 22.03.2018r., 00:17:10 k- 79v

Zeznanie Z. N. złożone 22.03.2018r., 00:32:47, k-80

Po wypadku powód przez cały czas odczuwa dolegliwości bólowe. Chodzi tylko przy pomocy kul łokciowych. Powód wymaga stałej pomocy osób trzecich przy czynnościach codziennego życia. Nie jest w stanie sam ubrać skarpety, założyć butów. Wymaga pomocy przy kąpieli, przygotowaniu posiłków. W. N. nie może spać na lewym boku z uwagi na ból uszkodzonego stawu biodrowego. Powód został zakwalifikowany do zabiegu wstawienia endoprotezy stawu biodrowego, która pomogłaby przywrócić sprawność lewej nogi. Termin operacji wyznaczono na 2024 rok.

Dowód: zeznanie M. N. złożone 22.03.2018r., 00:17:10 k- 79v

zeznanie Z. N. złożone 22.03.2018r., 00:32:47, k-80

opinia lekarska k- 90

dokumentacja medyczna k-17 -29

Powód od 2012 roku jest na rencie z powodu dyskopatii kręgosłupa lędźwiowego. Powód nadal skarży się na dolegliwości bólowe lewego stawu biodrowego promieniujące od podudzia do kolana i połowy podudzia. Podczas chodzenia lewa kończyna dolna nadmiernie rotuje na zewnątrz. Powód ma ograniczoną zdolność zginania biodra lewego do 90stopni, ograniczenie odwodzenia do 20 stopni i przywodzenia do 10 stopni. Ma całkowicie zniesioną rotację wewnętrzną biodra lewego, a rotację zewnętrzną ograniczoną do 10 stopni. Chodzi wyraźnie utykając na lewą kończynę.

Dowód: opinia biegłego k - 90

Na skutek wypadku powód doznał wieloodłamowego złamania panewki stawu biodrowego lewego. Skutkiem tego jest znaczne ograniczenie funkcji lewej kończyny dolnej, upośledzenie jej wydolności statycznej i dynamicznej oraz ograniczenie lokomocji. Upośledzenia te w znaczący sposób ograniczają powoda w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego. Przez pierwsze półtora roku powód wymagał pomocy osób trzecich w wymiarze 2 godzin dziennie. Aktualnie wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze 1 godziny dziennie. Codziennej pomocy w czynnościach dnia codziennego udziela powodowi jego żona M. N.. Długotrwały uszczerbek na zdrowiu powoda wynosi 25%.

Dowód: zeznanie M. N. złożone 22.03.2018r., 00:17:10 k- 79v

zeznanie Z. N. złożone 22.03.2018r., 00:32:47, k-80

opinia lekarska k -90

opinia uzupełniająca k -105

Po wypadku, pismem z dnia 28 października 2016 roku, powód reprezentowany przez (...) S.A. w L. zgłosił szkodę pozwanemu i wniósł o przyznanie mu zadośćuczynienia w kwocie 28.000 zł. Decyzją z dnia 9 stycznia 2017 roku pozwany uznał swoją odpowiedzialność za następstwa wypadku z dnia 9 sierpnia 2016 roku i przyznał powodowi zadośćuczynienie i zwrot kosztów leczenia, opieki w kwocie 8048 zł. Powód nie zgodził się z wysokością przyznanego mu zadośćuczynienia i pismem z dnia 13 stycznia 2017 roku odwołał się od decyzji (...). Decyzją z dnia 23 stycznia 2017 roku (...) S.A. w W. odmówiło wypłaty dalszego zadośćuczynienia.

Dowód: dokumenty k-30-37

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: M. N. i Z. N. oraz opinię biegłego W. W. i dokumenty załączone do akt sprawy.

Stan faktyczny niniejszej sprawy w zakresie przebiegu wypadku był, co do zasady, bezsporny między stronami. Pozwany nie kwestionował okoliczności wypadku, osoby sprawcy, swojej odpowiedzialności za jego następstwa czy też obrażeń jakich w jego wyniku doznał powód. Sporna pozostawała jedynie wysokość należnych powodowi świadczeń.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne zeznania świadków M. N. i Z. N.. Ich zeznania były spójne, logiczne, konsekwentne i znalazły odzwierciedlenie w opinii biegłego i dokumentach medycznych obrazujących stan zdrowia powoda. Świadczenie są osobami bliskimi dla powoda (żona, brat). Mają z nim codzienny kontakt i potrafili dokładnie opisać ograniczenia powoda wynikające z uszkodzeń ciała jakich doznał on w wypadku.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty złożone do akt sprawy, w szczególności dokumentację medyczną. W tym zakresie dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a ich prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne opinie lekarską dr W. W. – specjalisty chirurgii urazowo-ortopedycznej określającej uszczerbek na zdrowiu powoda W. N. i proces jego leczenia. Opinia ta sporządzona została przez biegłego mającego tytuł naukowy, wieloletnie doświadczenie zawodowe, po zapoznaniu się przez niego z dokumentacją medyczną i przeprowadzeniu badań. Opinia ta jest rzetelna, spójna i w pełni odpowiada na pytania Sądu w zakresie tezy dowodowej. Biegły potwierdził wieloodłamowe złamanie panewki stawu biodrowego lewego nogi W. N. i stwierdził u niego 25% długotrwały uszczerbek na zdrowiu. W opinii uzupełniającej biegły precyzyjnie określił w jakim wymiarze czasu powód potrzebował i potrzebuje w chwili obecnej pomocy osób trzecich w wykonywaniu czynności dnia codziennego.

Ostatecznie, w omawianej sprawie powód domagał się:

- zadośćuczynienia w łącznej kwocie 92.000 zł,
- skapitalizowanej renty z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 13.720 zł,
- comiesięcznej renty w wysokości 300 zł
- odszkodowania obejmującego koszty leczenia związane z wymianą stawu biodrowego w wysokości 25.800 zł.

Zgodnie z przepisem art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. w przypadku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Uszkodzenie ciała oznacza naruszenie integralności fizycznej pozostawiające wyraźne ślady (np. rany, złamania), zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne (np. uszkodzenie organów wewnętrznych). Rozstrój zdrowia wyraża się natomiast w innych postaciach zakłócenia w funkcjonowaniu poszczególnych organów, bez ich widocznego uszkodzenia (np. zatrucie, nerwica, choroba psychiczna, obniżenie sprawności intelektualnej). W judykaturze Sądu Najwyższego pojęcie rozstroju zdrowia jest ujmowane szeroko. Przykładowo tylko można wskazać na orzeczenie z dnia 4 lipca 1969 r., PR 178/69 (OSNCP 1970, nr 4, poz. 71), w którym Sąd Najwyższy podkreślił, że przewidziana w art. 444 k.c. krzywda, za którą sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego, obejmuje zarówno cierpienia fizyczne, jak i cierpienia moralne. Natomiast w wyroku z dnia 9 lutego 2000r., (IICKN 582/98) Sąd Najwyższy przyjął, że krzywda wynagradzana zadośćuczynieniem pieniężnym uregulowanym w art. 445 k.c. jest szkodą niemajątkową, a charakter takiej szkody decyduje o jej niewymierności. Przyznanego poszkodowanemu zadośćuczynienia nie należy zatem traktować na zasadzie ekwiwalentności, którą charakteryzuje wynagrodzenie szkody majątkowej. Odpowiedniość kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi art. 445 § 1 k.c., ma służyć złagodzeniu doznanej krzywdy, a jednocześnie nie być źródłem wzbogacenia. Jest ona sposobem naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych.

Przepisy nie regulują w sposób bezpośredni wysokości należnego zadośćuczynienia, wskazując jedynie iż powinno być ono odpowiednie, uwzględniające rozmiar i rodzaj szkody niemajątkowej. Okoliczności te pozwalają określić proporcje i rozmiar szkody do satysfakcji płynącej z otrzymanej kwoty. Przesłankami zadośćuczynienia są wyrządzenie krzywdy (szkody niemajątkowej) oraz związek przyczynowy o charakterze adekwatnym. Wystąpienie wszystkich tych przesłanek w rozpoznawanej sprawie nie budzi wątpliwości, problemem jest natomiast wysokość zadośćuczynienia. W doktrynie podkreśla się, że zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, stanowiąc przybliżony ekwiwalent za doznaną przez pokrzywdzonego szkodę. Powinno ono wynagrodzić doznane przez poszkodowanego cierpienia, utratę radości życia oraz ułatwić mu przezwyciężenie ujemnych przeżyć psychicznych (tak: Kodeks Cywilny. Komentarz pod red. E.Gniewka, 2008).

W orzecnictwie sformułowano szereg kryteriów pomocnych w ustalaniu wysokości zadośćuczynienia, wśród których największe znaczenia mają: wiek poszkodowanego, rozmiar i intensywność cierpień fizycznych i psychicznych pokrzywdzonego, odczuwalne dolegliwości, czas ich trwania, ujemne skutki zdrowotne, jakie nastąpią w przyszłości, nieodwracalność następstw zdarzenia (kalectwo, oszpećenie), poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność

życiowa oraz inne czynniki podobnej natury (np. wyroki SN z dnia 9.11.2007 V CSK 245/07, OSNC –ZD 2008 nr 4, poz 95; z dnia 18.11.2004 I CK 219/04 lex nr 146356; z dnia 12.09.2002 r. IV CKN 1266/00 lex nr 80272; z dnia 29.09.2004 r. II CK 531/03 lex nr 137577).

W wyroku z dnia 12 września 2002 roku (IV CKN 1266/00 LEX 80272) Sąd Najwyższy wskazał, iż wysokość zadośćuczynienia powinna opierać się na obiektywnych i sprawdzalnych kryteriach. Sąd orzekający powinien kierować się celami i charakterem zadośćuczynienia, przy uwzględnieniu indywidualnej sytuacji stron. Istotnym elementem indywidualizacyjnym jest wiek poszkodowanego, bowiem intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u młodego człowieka, skazanego na rezygnację z radości życia jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju.

Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia, składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo ustalić przy uwzględnieniu okoliczności sprawy (tak SN w wyroku z 28 czerwca 2005 roku ICK7/05 LEX 153254).

Przenosząc powyższe rozważania prawne na grunt omawianej sprawy wskazać należy, iż ustalone w postępowaniu likwidacyjnym zadośćuczynienie przyznane powodowi W. N. jest, w ocenie Sądu, zbyt niskie, nieodpowiednie w stosunku do rozmiaru cierpień i wielkości uszczerbku na zdrowiu jakiego doznał. W następstwie wypadku powód ma 25 % długotrwały uszczerbek na zdrowiu (opinia biegłego W. W.). W chwili wypadku cierpiał na dyskopatię kręgosłupa lędźwiowego, co było podstawą przyznania mu w 2012 roku renty. Powód w chwili wypadku miał 54 lata. Bezpośrednio po wypadku powód został przetransportowany do szpitala, gdzie przebywał do 13 września 2016 roku. W. N. został zakwalifikowany do zabiegu wstawienia endoprotezy stawu biodrowego, która zwiększy sprawność powoda i poprawi komfort jego życia. Zabieg zaplanowano na 2024 rok. Przez cały okres od wypadku do dnia dzisiejszego powodowi towarzyszą dolegliwości bólowe uszkodzonej nogi, powód ma w znacznym stopniu ograniczoną możliwość poruszania się. Chodzi wyłącznie o kulach. Nie jest w stanie samodzielnie wykonywać wielu czynności dnia codziennego takich jak ubieranie się, szczególnie zakładanie skarpetek, butów, mycie. Powód nie może leżeć, spać na lewym boku z uwagi na nasilające się wówczas dolegliwości bólowe uszkodzonego stawu biodrowego. Powód ma także ograniczone możliwości wychodzenia z domu, robienia zakupów, aktywności fizycznej. Wypadek znacząco nie wpłynął jednak na sytuację życiową, zawodową powoda. Powód pozostaje w związku małżeńskim z M. N., która pomaga mu w codziennych czynnościach, wspiera go. Jak wyżej wskazano już przed wypadkiem powód był na rencie. Zatem następstwa wypadku w żaden sposób nie oddziaływały na sytuację zawodową powoda.

W tej sytuacji w ocenie Sądu właściwym zadośćuczynieniem dla powoda jest kwota łączna 40.000 zł. Powód otrzymał w procesie likwidacji szkody kwotę 8000 zł tytułem zadośćuczynienia, zatem należało uzupełnić przyznane zadośćuczynienie kwotą 32.000 zł i taką kwotę Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda w wyroku. W ocenie Sądu powyższa kwota spełni swoją rolę kompensacyjną. Należy podkreślić, iż stwierdzony u powoda uszczerbek na zdrowiu ma charakter długotrwały, a nie trwały. Powód jest zakwalifikowany do operacji wstawienia endoprotezy stawu biodrowego, która powinna przynieść poprawę zarówno w zakresie komfortu życia jak i dolegliwości bólowych. W ocenie lekarzy stan pacjenta nie uzasadniał jednak natychmiastowego przeprowadzenia takiego zabiegu. Został zakwalifikowany do zabiegu planowego, a termin zabiegu wyznaczono na 2024 rok. Przyznając zadośćuczynienie we wskazanej wysokości Sąd uwzględnił zarówno wiek powoda w chwili wypadku, jego sytuację zawodową, życiową, poziom życia.

W ocenie Sądu zasądzone na rzecz powoda zadośćuczynienie rekompensuje pokrzywdzonemu doznany uszczerbek na zdrowiu, ból, cierpienie, krzywdę niematerialną. Stanowi także znaczącą wartość ekonomiczną dla powoda, uwzględniającą ekonomiczne realia życia.

Należy także podkreślić, iż rozszerzając powództwo o dodatkowe żądanie zadośćuczynienia w kwocie 60.000 zł (pismo z dnia 30 stycznia 2019 roku k – 125) powód nie powołał się na żadne nowe okoliczności uzasadniające zwiększone żądanie. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało aby od momentu wytoczenia pierwotnego powództwa do jego rozszerzenia nastąpiły jakiegokolwiek zdarzenia zwiększające cierpienia, dolegliwości powoda.

Żądanie zadośćuczynienia nie może opierać się na dowolności w zakresie wysokości roszczenia. Jak wyżej wskazano zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, jego rolą jest zniwelowanie powodowi cierpień, bólu wywołanego uszkodzeniami ciała powstałymi w wypadku komunikacyjnym. Zadośćuczynienie musi zatem mieć wymierny charakter, odzwierciedlający doznany uszczerbek i krzywdę. Nie może być natomiast dowolne oderwane od realiów sprawy. Zgodnie z ogólną regułą dowodową (art. 6 k.c.) na podstawie ciężył obowiązek wykazania przesłanek uzasadniających przyznanie mu zadośćuczynienia w żądanej, zwiększonej kwocie. Skoro wnosząc sprawę do Sądu uznawał kwotę 40.000 zł za wystarczającą i adekwatną do zrównoważenia mu doznanej krzywdy to, stosownie do przytoczonej reguły dowodowej, ciężył na nim obowiązek wykazania, iż pomiędzy zgłoszeniem roszczenia, a jego rozszerzeniem nastąpiły zdarzenia uzasadniające zwiększenie świadczenia. Obowiązkowi temu powód nie sprostał. W żaden bowiem sposób nie uzasadnił zwiększenia żądania i nie złożył w tym zakresie żadnych wniosków dowodowych.

W tej sytuacji Sąd uznał za uzasadnione żądanie zadośćuczynienia w łącznej wysokości 40.000 zł i oddalił powództwo w pozostałym zakresie. O odsetkach Sąd orzekł w myśl art. 481§1 k.c. w zw. z art. 817§1 k.c. Zgodnie z powyższym przepisem ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W omawianej sprawie powód zgłosił żądanie wypłaty mu zadośćuczynienia w dniu 28 października 2016 roku, a zatem za uzasadnione uznać należy żądanie zapłaty odsetek za opóźnienie od dnia następnego po upływie terminu wynikającego z art. 817§1 k.c.

Zgodnie z art. 444 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikające z tego powodu koszty. Wobec powyższego za usprawiedliwione uznać należało żądanie powoda o zwrot kosztów opieki osób trzecich. Jak wyżej wskazano Sąd podzielił w pełni opinię chirurga urazowo-ortopedycznego W. W. w tym zakresie. Jak wynika z przywołanej opinii powód potrzebował pomocy osób trzecich przez półtora roku w wymiarze dwóch godzin dziennie, a obecnie w wymiarze 1 godziny dziennie. Łącznie przez pierwsze półtora roku powód potrzebował pomocy osoby trzeciej przez 511 dni (ilość dni za półtora roku pomniejszona o 45 dni hospitalizacji powoda). Powód konstruując żądanie pozwu przyjął stawkę 10 zł za godzinę opieki. Sąd wziął pod uwagę przepis art. 322 k.p.c., który stanowi, że jeżeli w sprawie o naprawienie szkody, o dochody, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia lub o świadczenie z umowy o dożywocie sąd uzna, że ścisłe udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Żaden przepis nie wskazuje w oparciu o jakie kryteria ustalać należy zwrot kosztów pomocy osób trzecich. W ocenie Sądu proponowana w tym zakresie przez pełnomocnika powodów kwota 10 zł za godzinę jest wyważona i odpowiada rzeczywistym kosztom takiej pomocy. W tej sytuacji zgodnie z dyspozycją art. 322 k.p.c. Sąd uznał ją za miarodajną do ustalenia wartości należnego odszkodowania dla powoda.

Mając powyższe okoliczności Sąd zasądził na rzecz W. N. skapitalizowaną rentę w wysokości 13.720 zł oraz miesięczną rentę w wysokości 300 zł poczynając od lutego 2019 roku.

O odsetkach Sąd orzekł stosownie do art. 481§1 k.c. przyjmując, zgodnie z żądaniem pozwu, początkowy termin ich naliczania od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pisma zgłaszającego żądanie w tym zakresie (1 marca 2019 roku).

Jak wyżej wskazano art. 444 k.c. przewiduje iż w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wynikające z tego powodu koszty. Nie jest jednak możliwe pokrywanie kosztów przyszłych, nieponiesionych przez powoda. Powód mógł w tym postępowaniu zgłosić żądanie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku na przyszłość. Takie rozstrzygnięcie pozwalałoby mu na żądanie w przyszłości zwrotu kosztów przeprowadzonej operacji. Żądania takiego powód jednak nie zgłosił. Zdaniem Sądu przepis art. 444 k.c. nie pozwala na pokrywanie przyszłych, niepewnych kosztów leczenia mogących powstać w przyszłości. Powód nie poniósł jeszcze kosztów prywatnego zabiegu wstawienia endoprotezy stawu biodrowego, zatem brak jest podstaw do przyznawania mu zwrotu kosztów leczenia w tym zakresie. W tej sytuacji powództwo w tej części podlegało oddaleniu.

O kosztach sądowych orzeczono po myśli art. 100 k.p.c. Przytoczony przepis stanowi, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W omawianej sprawie powód zgłosił roszczenia o łącznej wartości 135.128 zł (92.000 zadośćuczynienie, skapitalizowana renta 13.720 zł, miesięczna

renta 300 zł (x12 miesięcy) i koszty leczenia 25.800 zł). Sąd uwzględnił żądania powoda do kwoty 49.320 zł, co oznacza, iż powód wygrał sprawę w 36,5% i przegrał w 63,5%. Biorąc pod uwagę powyższy stopień, w jakim każda ze stron wygrała i przegrała sprawę Sąd rozliczył koszty postępowania. Na koszty postępowania składały się opłata od pozwu w wysokości 6757 zł i koszty opinii lekarskich 410,67 zł oraz wynagrodzenie pełnomocników ustalone stosownie do Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 265 ze zmianami) na kwotę 5400 zł (§2 pkt 6) i powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictwa (17zł). Powód był zwolniony od kosztów sądowych i w tym zakresie koszty te ponosi Skarb Państwa. W tej sytuacji należało pobrać od pozwanego nieuiszczone koszty sądowe w wysokości odpowiadającej stopniowi w jakim przegrał on sprawę tj. 2616 zł ($6757 \text{ zł opłaty} + 410,67 \text{ zł kosztów opinii} \times 36,5\% = 2616$).

Według tej samej zasady Sąd rozliczył koszty zastępstwa procesowego między stronami. Powód wygrywając w 36,5 % sprawę uzyskał uprawnienie do zwrotu kosztów zastępstwa w wysokości odpowiadającej stopniowi w jakim wygrał on sprawę tj. 1977 zł ($5417 \text{ zł} \times 36,5\% = 1977\text{zł}$). Powód równocześnie przegrał sprawę w 63,5% i w takim stopniu winien zwrócić pozwanemu koszty zastępstwa procesowego ($5417\text{zł} \times 63,5\% = 3440\text{zł}$). Po wzajemnym potrąceniu obu należności, ostatecznie na powodzie ciąży obowiązek zwrócenia pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 1463 zł ($3440 \text{ zł} - 1977 \text{ zł} = 1463\text{zł}$).

SSO Wojciech Modrzyński

IC 268/19

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

T., (...)

(...)